

SUOMEN MONIKKOPERHEET RY:N ESITYS KUNNALLENNE MONIKKOPERHEIDEN ENNALTAEHKÄISEVÄN KOTIPALVELUN TURVAAMISEKSI

1. Kunnallista kotipalvelua tulee olla saatavilla kunnassanne.
2. Useamman vauvan syntyminen kerralla tulisi sopia kriteeriksi, jonka toteutuessa perhe saa kunnassanne kotipalvelua.
3. Kunnassa tulee huolehtia siitä, että kunta sisällyttää lapsiperheiden kotipalvelun kunnan lastensuojelulain 12 pykälän nojalla laatimaan lasten hyvinvoinnin suunnitelmaan.
4. Asiakashinta ei saa olla esteenä avun saannille.
5. Jokaisen kotipalvelua hakevan yksilöllinen tarve on selvitettävä, ennen kuin voidaan tehdä ratkaisu palvelun antamisesta joko myönteisenä tai kielteisenä.

Miksi monikkoperheet?

Monikkoperheet tarvitsevat varsinkin monikkoarjen alkuvaiheessa ulkopuolista apua kotiin. Puolet kaksosista ja lähes kaikki kolmoset syntyvät ennenaikaisesti. Lähes puolet kaksosista ja lähes kaikki kolmoset tarvitsevat tehohoitoa synnytytyään. Monikkolasten vanhemmat joutuvat vanhemmuudessaan suurempien haasteiden eteen kuin lapset yksittäin saaneet vanhemmat. Heidän tulee vanhempina sitoutua yhtä aikaa kahteen tai kolmeen lapseen uuteen lapseen. Monikkoudesta aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia verrattuna tilanteeseen, jossa sama määrä lapsi olisi syntynyt yksitellen.

Tilapäinen lasten hoitoapu on palvelu, joka erityisen hyvin tukee kuormittavimmassa tilanteessa olevia monikkoperheitä. Kotiin annettava käytännön apu on osoittautunut erityisen hyvin monikkoperheen kokonaistilannetta tukevaksi palveluksi.

Kotipalvelu on ennaltaehkäisevän tuen muoto, joka ehkäisee raskaampien ja kalliimpien palvelujen tarvetta. Perheet tarvitsevat apua selviytyäkseen lasten perushoidosta ja turvatakseen riittävän hoivan tason väsymyksestään huolimatta. Osa kunnista onkin jo tehnyt päätöksen, että useamman vauvan syntyminen yhtä aikaa on tilanne, johon kotipalvelua erityisesti kohdennetaan.

Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaista

Sosiaalihuoltolain mukaan kunnan on huolehdittava kotipalvelun järjestämisestä. Kunnissa ei aina ole annettu kirjallista, muutoksenhakukelpoista päätöstä kotipalvelusta. Menettely ei täytä hyvän hallinnon ja laillisen päätöksentekomenettelyn vähimmäisvaatimuksia.

Monikkoperheen onnistuneen avun tunnusmerkkejä ovat erityisesti avun oikea-aikaisuus, riittävyys, joustavuus, säännöllisyys ja asiakasmaksun kohtuullisuus. Uusi lastensuojelulaki korostaa ennaltaehkäisevää tukemista.

SUOMEN MONIKKOPERHEET RY:N ESITYS KUNNALLENNE MONIKKOPERHEIDEN ENNALTAEHKÄISEVÄN KOTIPALVELUN TURVAAMISEKSI

Kotiavun myöntäminen palveluseteleiden muodossa

Silloin kun kunnassa päädytään palveluseteleiden käyttöön, tulisi huomioida ainakin seuraavia näkökulmia

- Kunnassa tulee olla saatavilla palveluntarjoajia.
- Palvelusetelin tulee olla riittävä kattamaan kustannukset.
- Kunta voi myöntää myös palveluseteleitä paitsi kodinhoito- ja lastenhoitotarkoituksiin myös siivoukseen, pyykinpesuun ja erilaiseen kodin kunnossapitoon ja korjaustyöhön.
- Palveluntarjoajan tulisi kyetä niin lastenhoitoon, kodinhoitoon kuin siivoukseenkin, jotta perhe saisi tarvitsemansa avun sen mukaan, minkä tyyppiselle avulle kulloisenakin ajankohtana on tarvetta.
- Palveluseteleiden ei pitäisi olla kunnan ainut kotiin annettavan avun muoto.
- Seteleitä voidaan jakaa esimerkiksi neuvolasta, jossa perheet muutoinkin asioivat.

Uudet tutkimustulokset osoittavat kotipalvelun tarpeellisuuden

Monikkoperheiden kunnallisen kotipalvelun tarve nousi juuri valmistuneessa Hyväluoman 2010, 65) tutkimuksessa selkeästi esiin. Monikkoperheet olivat jääneet merkittävästi muita lapsiperheitä useammin vaille tarvitsemaansa kotipalvelua. Yleisimmin haasteita monikkoperheessä toi tutkimuksen mukaan lasten vauva- ja pikkulapsiaika, jolloin fyysinen ja psyykinen kuormitus uuvuttivat vanhempia.

Kotipalvelua tulee lisäksi aivan erityisesti tarjota kolmosperheille, 4+-perheille ja yksinhuoltajille, joiden kohtaamat erityishaasteet työmäärän vuoksi tulivat myös tutkimuksen monikkoperheiden kertomana selkeästi esille. Koko tutkimusraportin löydät linkistä http://www.suomenmonikkoperheet.fi/monikko2008/tiedostot/raportti_web.pdf

Kunnioitavasti Suomen Monikkoperheet ry:n puolesta

Edunvalvontatyöryhmä, paikallisen vaikuttamisen jaos